

N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 11 mars 1893, kl. 1 e. m.

Betänkande, angående vissa delar af tullbevillningen.

Till bevillningsutskottet hafva hänvisats åtskilliga inom Riksdagen väckta motioner angående förändringar i nu utgående tullbevillning.

Dessa motioner äro:

inom Första Kammaren väckta:

n:o 16, af herr grefve *Gust. Erik Lewenhaupt*, om tull å kopparplåt m. m.; och

n:o 23, af herr *J. Pehrsson*, om förhöjning i tullen på sulläder m. m.; samt inom Andra Kammaren väckta:

n:o 73, af herr friherre *Werner G. von Schwerin*, om tull å råsilke;

n:o 89, af herr *Olof Melin*, med instämmande af herrar friherre *A. E. Nordenskiöld*, *A. Brodin*, *Axel Vilh. Ljungman*, *C. W. Collander*, *C. Maur. Ekström* och *J. A. Johansson* i Bastholmen, om afskrifning af den sjöfarten under namn af lastpenningar åliggande beskattning;

n:o 124, af herr *A. G. Olsson* i Frösvi, om tull å vissa slag af bearbetad koppar;

n:o 149, af herr *N. Petersson* i Runtorp, om utförseltull å pitprops;

n:o 156, af herr *Oskar Nylander*, om tull å vissa slag af bearbetad koppar;

n:o 165, af herrar *J. Bromée*, *J. E. Schödén*, *J. Nordin*, *S. J. Kardell*, *E. Norman* och *J. A. Lundström*, om upphäfvande af tullen å »fläsk, andra slag»;

n:o 172, af herr *Johan Petersson* i Boestad, om förhöjd tull å suläder m. m.; och

n:o 177, af herr *P. Norberg*, om tullfrihet för spanmål, malen och omalen, alla slag, samt »fläsk, andra slag», som till riket införas öfver Funäsdalen.

Öfver dessa framställningar, för hvilkas innehåll utskottet vill här nedan närmare redogöra, går utskottet nu att afgifva betänkande; och vill utskottet i samband härmed framställa förslag angående förändrad uppställning af den under n:o 360 i tulltaxan förekommande rubriken »Maskiner, Redskap och Verktyg eller delar deraf, ej specificerade».

Fläsk.

Under återopande af det vid föregående tillfällen för fläsktullens borttagande framhållna skäl, att denna tull, som åsatts uteslutande såsom skyddstull, icke såsom finanstull, ej förmått hejda importen af utländskt fläsk eller upphjelpa den inhemska fläskproduktionen, anföra herrar *J. Bromée*, *J. E. Schödén* m. fl. i öfvermålade, af dem väckta motion till ytterligare stöd för att denna tull nu bör borttagas följande:

»De omständigheter, som nu ytterligare och kraftigare tala för fläsktullens borttagande, äro synnerligast tvenne. Den ena att jemväl de mindre bemedlade och den egentliga arbetsklassen, hvilka äro de, som nästan uteslutande använda det importerade amerikanska fläsket såsom den billigaste och mest närande föda de kunna skaffa sig, hafva pålagts ökade bördor, nog dryga efter förmåga och bärkraft, till landets försvar.

Den andra omständigheten är, att befolkningen i Norrland, dels de derstädes bofasta och dels de från andra delar af landet invandrade arbetare, hvilka förbruka den hufvudsakligaste andelen af förutnämnda importerade vara, nu i år äro ännu mera i behof deraf till följd af den missväxt å säd, som der inträffat, en missväxt, som är så känbar, att fara för hungersnöd i flera trakter uppstår.

Under sådana förhållanden, och då det är känt, att öfvermålade tull nästan uteslutande drabbar Norrland och de allra fattigaste klasserna af befolkningen derstädes, så torde med skäl kunna ifrågasättas, huruvida det är billigt och rättvist att särskildt beskatta dessa med tull på ett för dem så nödvändigt födoämne som fläsk.»

I de officiella statistiska uppgifterna är intill medlet af år 1888

mängden af importeradt fläsk, alla slag, sammanförd under en rubrik. Införseln af fläsk, fördelad å landets olika orter, utgjorde:

	till de norrländska kuststäderna	öfver norska gränsen	till Stockholm	till öfriga orter	summa
År 1882	269,124 kg.	151,810 kg.	1,989,442 kg.	2,510,373 kg.	4,920,839 kg.
” 1883	679,857 ”	273,087 ”	4,004,405 ”	4,767,388 ”	9,724,737 ”
” 1884	642,262 ”	462,059 ”	1,808,080 ”	3,010,037 ”	5,922,438 ”
” 1885	751,638 ”	1,280,452 ”	2,849,023 ”	5,301,186 ”	10,182,299 ”
” 1886	856,057 ”	1,380,909 ”	2,747,616 ”	4,552,220 ”	9,536,802 ”
” 1887	728,051 ”	4,185,184 ”	3,846,841 ”	3,846,841 ”	8,032,025 ”
” 1888					
1:a halfåret:	48,229 ”	2,171,174 ”	484,479 ”	3,181,788 ”	5,352,962 ”

Från och med midten af år 1888 finnas särskilda uppgifter angående importen af »fläsk andra slag»; och utgjorde denna:

	till de norrländska kuststäderna	öfver norska gränsen	till Stockholm	till öfriga orter	summa
År 1888					
2:a halfåret:	72,688 kg.	12,223 kg.	1,132 kg.	4,780 kg.	90,823 kg.
År 1889	1,716,684 ”	1,264,521 ”	1,463,913 ”	345,364 ”	4,790,482 ”
” 1890	1,947,922 ”	2,250,526 ”	2,292,446 ”	1,716,684 ”	8,207,578 ”
” 1891	1,449,507 ”	1,158,020 ”	1,968,477 ”	1,751,158 ”	6,327,162 ”

Utförseln af fläsk, alla slag, som intill början af år 1889 i de officiella statistiska uppgifterna sammanförts i en rubrik, utgjorde:

År 1882	314,508 kilogram.
” 1883	152,708 ”
” 1884	323,236 ”
” 1885	1,242,168 ”
” 1886	1,588,346 ”
” 1887	3,125,192 ”
” 1888	4,734,635 ”

Af »fläsk, andra slag», utfördes:

År 1889	7,440,627 kilogram.
” 1890	5,957,953 ”
” 1891	5,032,841 ”

Tager man härvid i betraktande, att helt visst allra största delen af det öfver norska gränsen införda äfvensom antagligen en stor del af det till Stockholm importerade fläsket förbrukats i Norrland eller de

delar af landet, der befolkningen lefver under liknande betingelser som den norrländska, finner man, att landets fläskimport väsentligen tjänar att tillfredsställa Norrlands och dermed likställda landsdelars behof.

Det fläsk, som från Sverige exporteras, går nästan uteslutande till England och Danmark. Så gingo år 1891, då inalles 5,034,195 kilogram fläsk, alla slag, härifrån utfördes, 2,217,640 kilogram till England och 2,217,152 kilogram till Danmark. Af denna omständighet torde man med temligen stor säkerhet kunna draga den slutsats, att den härifrån exporterade varan är af en helt annan beskaffenhet och betingar ett vida högre pris än det fläsk, som hit införes.

Redan vid 1890 och 1891 års riksdagar gjordes framställningar om afskaffande af den vid 1888 års riksdag åsatta tull å »fläsk, andra slag». Dessa framställningar blefvo dock af Riksdagen afslagna. Vid sistlidet års lagtima riksdag beslöts deremot nedsättning af tullen å nämnda vara från 20 till 10 öre per kilogram.

Bevillningsutskottet, som vid sistnämnda riksdag tillstyrkte ifrågasvarande tullavgifts fullständiga upphäfvande, anförde såsom skäl för sin mening, bland annat, att det fläsk, som till vårt land importerades, väsentligen utgjordes af amerikanskt, benfritt fläsk, under det att det fläsk, som härifrån exporterades, vore af ett helt annat slag och i marknaden betingade ett vida högre pris än det importerade; att nästan hela vår införsel af fläsk sökte sig väg till Norrland, der det amerikanska fläsket icke blott med anledning af sin billighet utan lika mycket på grund af sin höga fetthalt utgjorde det hufvudsakliga och lifligt eftersökta animala födoämnet för de i stark vinterkyla under bar himmel sysselsatta skogsarbetarne; att denna tull följaktligen inskränkte sig till att blifva en särskild skatt på en obemedlad befolkningsslag i en enda landsända; samt att en tull, som utan att i beräknelig mån inverka på priset för den vara, som landet sjelft tillverkade och sålde, så kämbart fördyrade en annan vara, som en viss del af landet måste köpa, icke syntes billigtvis böra bibehållas.

Dessa skäl finner utskottet fortfarande ega full giltighet.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

1:o) att Riksdagen måtte besluta tullfrihet för
fläsk, andra slag.

*Hudar och
skinn
(sulläder
m. m.)*

Herrar *J. Pehrsson* och *Johan Petersson* hafva i sin ofvanberörda motion yrkat förhöjd tull å *sulläder och bindsulläder* samt å *andra slag af beredda, till pelsverk ej hänförliga hudar och skinn.*

Nu gällande tullsatser äro å

sulläder och bindsulläder	24 öre per kilogram
andra slag af beredda, till pelsverk ej hänförliga hudar och skinn	47 " " "

Motionärerna föreslå nu, att tullen å sulläder och bindsulläder måtte höjas till 40 öre per kilogram samt å andra slag af beredda, till pelsverk ej hänförliga hudar och skinn till 65 öre per kilogram.

Utskottet tillåter sig här att låna åtskilliga af tullkomitén i bil. I till dess betänkande anförda siffror angående mängden och värdet af de inom landet under nedannämnda år tillverkade varor af ifrågavarande slag samt in- och utförseln deraf under samma år.

Tillverknigen utgjorde enligt dessa uppgifter:

af sulläder:

År 1861:	1,028,667 kg.	med ett tillverkningsvärde af	2,751,819 kronor
" 1874:	925,799 " " "	" " "	" 3,522,171 " "
" 1888:	380,754 " " "	" " "	" 1,008,231 " "

och af smorläder:

År 1861:	417,012 kg.	med ett tillverkningsvärde af	909,420 kronor
" 1874:	479,432 " " "	" " "	" 2,107,784 " "
" 1888:	219,627 " " "	" " "	" 595,277 " "

In- och utförseln af hithörande varor stälde sig under samma år, enligt nämnda källa, sålunda:

Införsel:

af sulläder, bindsulläder samt hvitgarfvade hudar och skinn:

År 1861:	142,324 kg.	med ett tillverkningsvärde af	502,230 kronor
" 1874:	823,571 " " "	" " "	" 2,034,340 " "
" 1888:	2,053,170 " " "	" " "	" 4,229,530 " "

samt af andra slags beredda hudar och skinn:

År 1861:	28,099 kg.	med ett tillverkningsvärde af	245,632 kronor
" 1874:	142,887 " " "	" " "	" 1,680,720 " "
" 1888:	267,693 " " "	" " "	" 3,212,316 " "

Utförsel:

af sulläder, bindsulläder samt hvitgarfvade hudar och skinn:

År 1861:	1,336 kg.	med ett tillverkningsvärde af	4,396 kronor
” 1874:	1,189 ”	” ” ”	2,796 ”
” 1888:	2,473 ”	” ” ”	6,183 ”

och af andra slags beredda hudar och skinn:

År 1861:	9,388 kg.	med ett tillverkningsvärde af	55,212 kronor
” 1874:	878 ”	” ” ”	10,325 ”
” 1888:	4,282 ”	” ” ”	51,384 ”

Enligt kommerskollegii officiella statistiska uppgifter utgjorde tillverkningen inom landet

af sulläder:

År 1889:	514,321 kg.	med ett tillverkningsvärde af	1,200,255 kronor
” 1890:	354,734 ”	” ” ”	1,012,867 ”

af smorläder:

År 1889:	157,273 kg.	med ett tillverkningsvärde af	424,923 kronor
” 1890:	124,210 ”	” ” ”	412,434 ”

In- och utförseln utgjorde enligt samma uppgifter:

Införsel:

af sulläder m. m.

År 1889:	2,273,864 kg.	med ett tillverkningsvärde af	4,684,160 kronor
” 1890:	2,304,590 ”	” ” ”	3,364,701 ”
” 1891:	2,350,537 ”	” ” ”	3,079,203 ”

och af andra slags beredda, till pelsverk ej hänförliga hudar och skinn:

År 1889:	309,427 kg.	med ett tillverkningsvärde af	3,773,124 kronor
” 1890:	317,543 ”	” ” ”	3,810,546 ”
” 1891:	316,196 ”	” ” ”	3,794,352 ”

Utförsel:

af sulläder m. m.

År 1889:	4,153 kg.	med ett tillverkningsvärde af	10,383 kronor
” 1890:	6,270 ”	” ” ”	15,675 ”
” 1891:	12,675 ”	” ” ”	31,688 ”

och af andra slags beredda, till pelsverk ej hänförliga hudar och skinn:

År 1889:	7,239 kg. med ett tillverkningsvärde af	86,868 kronor
„ 1890:	5,631 „ „ „ „ „ „	67,572 „
„ 1891:	9,038 „ „ „ „ „ „	108,456 „

De nu påyrkade tullsatserna å ifrågavarande artiklar äro desamma som Kongl. Maj:t, i anslutning till tullkomiténs mening, vid nästlidet års lagtima riksdag föreslagit.

Bevillningsutskottet tillstyrkte då de föreslagna högre tullsatserna.

De skäl, som förebragts för höjning af tullen å ifrågavarande industrialster, äro, efter den grundliga utredning, tullkomitén i ämnet lemnat, samt de meningsutbyten, som vid föregående riksdagens behandling af frågan förekommit, alltför väl kända för att utskottet här skulle behöfva vidlyftigt redogöra för desamma.

Att vår inhemska garfverirörelse under trycket af en öfvermäktig utländsk konkurrens och frånvaron af de gynsamma produktionsvilkor, under hvilka särskildt den amerikanska läderindustrien arbetar, under senare årtionden varit stadd i ständig tillbakagång, medan det alltjemt växande behofvet af ifrågavarande fabrikat i allt större och större mån fylts af utländsk importerad vara, är ett förhållande, som icke kan förbises. Enligt utskottets mening ligger det stor vikt uppå att uppehålla nämnda industri inom landet.

Utskottet hemställer alltså,

2:o) att Riksdagen, med bifall till herrar J. Pehrsons och Johan Peterssons motioner, såvidt de röra höjning af tullsatserna å sulläder och bindsulläder samt andra slag af beredda, till pelsverk ej hänförliga hudar och skinn, måtte besluta,

a) att tullsatsen å *sulläder och bindsulläder* måtte höjas till 40 öre per kilogram;

b) att tullsatsen å *Hudar och Skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda, andra slag*, måtte höjas till 65 öre per kilogram.

Utskottet har, såsom ofvan antydts, icke för afsigt att beträffande varugruppen *maskiner, redskap och verktyg* eller delar deraf, ej specificerade, hvilken grupp återfinnes under rubriken n:o 360 i gällande tulltaxa, föreslå någon förändring i nu utgående tullsatser eller grunder

*Maskiner,
Redskap och
Verktyg eller
delar deraf, ej
specificerade.*

för förtullningen, men vill, på det att en noggrannare kännedom om den för vårt land så viktiga maskinindustriens ställning och afsättningsförhållanden måtte kunna erhållas, än som genom nu tillgängliga statistiska uppgifter är möjligt, i afseende å tulltaxans uppställning föreslå en uppdelning af berörda rubrik i underafdelningar.

Vid bedömandet af ett industriföretags ekonomiska förutsättningar ingår nemligen alltid kännedomen om marknadens storlek som en viktig faktor. I ett litet land, som vårt, är denna kännedom af så mycket större vikt, som svaret på den frågan, om det lönar sig att i konkurrens med utlandet här införa en ny fabrikstillverkning eller utvidga en redan befintlig, i främsta rummet måste blifva beroende deraf, huruvida den inhemska marknaden är tillräckligt stor för att medgifva en tillverkning af ifrågavarande slag i så stor omfattning, att denna lönar sig. Häraf framgår tydligt, att det ur näringsintressets synpunkt måste vara af stor vikt, att landets så väl in- som utförsel så noggrant som möjligt antecknas samt att, såvidt möjligt, hvarje viktigare grupp af industrialster får sin särskilda rubrik i statistiken.

Vid uppgörandet af sitt förslag till tulltaxa har tullkomitén ej heller underlåtit att i flera fall ordna tulltaxans uppställning med fästadt afseende på detta näringsintressets kraf, men så har ej skett i fråga om varugruppen: maskiner, redskap och verktyg. Denna varugrupp är likväl af flera skäl i lika hög grad som åtskilliga andra alster af förädlingsindustrien, med afseende å hvilka komitén tillgodosett berörda intresse, förtjent af att härutinnan egnas särskild uppmärksamhet.

Med afseende på landets in- och utförsel representerar maskingruppen ett af de största tullvärdena. År 1890 uppgingo dessa värden för införseln till 15 och för utförseln till 3 millioner kronor. Blott några få artiklar representera ett större införselvärd, såsom stenkol 30,5, omalen spanmål 23, kaffe 20,5, socker 16,3 och bomull 15,2 millioner kronor. För en riktig insigt i landets näringsförhållanden vore det ensamt af denna anledning icke utan betydelse att veta, hvilka slags maskiner företrädesvis bidraga till detta höga införselvärd. Men af ännu större vikt är denna kännedom för bedömandet af vår maskinindustri afsättningsförhållanden. Åt sistnämnde omständighet torde man icke kunna undgå att tillmäta ett afgörande inflytande med afseende på behovet af den statistiska kunskap, hvarom nu är fråga, eftersom maskinindustrien är vårt lands främsta fabriksnäring så väl med afseende på antalet sysselsatta arbetare, 16,000, som med afseende på tillverkningsvärdet, 37,8 millioner kronor, eller 15 procent af fabriksindustriens hela tillverkningsvärde.

Utan att ringakta de svårigheter, som kunna anses vara förenade med att sönderdela gruppen maskiner, redskap och verktyg på ett i allo tillfredsställande sätt, torde man dock kunna våga det påståendet, att det icke bör vara med synnerlig ansträngning förenadt att uppdelas denna grupp på ett mer rationellt sätt än det, som nu förekommer i kommerskollegii berättelse om utrikes handel och sjöfart och som grundar sig på tulltaxans uppställning. I denna berättelse, der maskiner m. m. äro upptagna endast med angifvande af varuvärdet, men utan uppgift på stycketal, förekommer jemte hvarandra: Maskiner, afsedda för jordbruket, med sex underafdelningar, tillsammans representerande 531,000 kronor; för industrien, deruti inbegripet symaskiner, 7,5 millioner; maskiner, andra slag, 6,4 millioner; Ångmaskiner, Ångpannor, Brandsprutor, Gasmätare, Stråkardor och Kardborrar, de begge sistnämnde i värde uppgående till 30,000 kronor. Det otillfredsställande i denna indelning är allt för mycket i ögonen fallande för att vidare behöfva omordas.

Det mål, som med en sönderdelning af gruppen maskiner, verktyg och redskap bör eftersträfvast, är beredandet af kännedom om antalet och värdet af de maskiner, som förnämligast utgöra föremål för införsel. För vinnandet af denna kännedom får man dock icke drifva sönderdelningen allt för långt, ty derigenom skulle i berättelsen öfver utrikes handeln för stort utrymme tagas i anspråk och öferskådligheten i jemnbredd dermed försvåras. Ej heller får man åtnöja sig med ett allt för litet antal underafdelningar, ty då vinnes ej det eftersträfvade ändamålet. Angående ångmaskiner, ej specificerade, äfvensom ångpannor, symaskiner m. m., hvilka föremål hafva sina särskilda rubriker i tulltaxan, finnas redan nu särskilda statistiska uppgifter. Med erinran derom, att det för ändamålets vinnande är nödigt, att inom tullverket särskilda anteckningar göras om myckenheten och värdet af de slag af maskiner, som inom hvarje af nedanstående underafdelningar gjort sig mer än andra bemärkansvärda såsom föremål för införsel i stor mängd eller till stort värde, får utskottet alltså hemställa:

3:o) att Riksdagen, med öfverlemnande åt Kongl. Maj:t att vid utfärdandet af tulltaxa för nästkommande år vidtaga de förändringar i taxans nummerordning, som i följd af den nu föreslagna ändringen, derest denna af Riksdagen bifalles, må befinnas lämpliga, måtte besluta, att ifrågavarande del af tulltaxan skall erhålla följande förändrade uppställning:

Maskiner, Redskap och Verktyg eller delar deraf, ej specificerade:

Motorer: vatten- och vindhjul, turbiner, luft- och gasmaskiner, lokomobiler m. fl.;

Apparater: vacuumpannor, ventilations-, tork- och värmeapparater, bränneri-, bryggeri- och mejeriapparater m. fl.;

Arbets- och verktygsmaskiner:

a) för maskintillverkning:

ånghammare, hejare, metallsvarfvar, hyfvel-, klipp-, borr-, press- och fräsmaskiner för bearbetning af metaller m. fl.;

b) för industrien i allmänhet:

ångpumpar, kranar, hissar, torf- och tegel-slagningsmaskiner, qvarn- och sågmaskiner, träbearbetningsmaskiner, pappersmaskiner, tryckpressar, spinnmaskiner, väfstolar, elektricitetsmaskiner m. fl.;

Landtbruksmaskiner och -redskap: plogar, jordbearbetningsmaskiner, sånings-, slätter- och skördemaskiner, tröskverk, sädesrensare, rotfrukts-skärare, hackelsemaskiner, krossar m. fl.;

Maskiner och redskap: andra slag;

Verktyg.

*Metaller
(Koppar,
arbetad).*

Icke mindre än tre motioner om åsättande af tull å vissa slag af bearbetad koppar hafva, såsom ofvan nämnts, till utskottet hänvisats.

Angående koppar och dermed likställda metaller innehåller gällande tulltaxa i nu ifrågavarande delar följande:

»Metaller och ej specificerade arbeten deraf:

D. *Koppar* och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.

---

arbetad:

plåt och andra ämnen för vidare bearbetning, äfvensom bult och spik samt rör och rördelar ..... *fria.*

tråd:

förgylld eller försilfrad..... 1 kilogram 2,50 kronor

öfverspunnen uteslutande med silke

eller annat textilämne ..... 1 kilogram 1 krona

öfverdragen på annat sätt, äfvensom		
elektriska ledningskablar		fria
andra slag	1 kilogram	10 öre.

Herr grefve *Lewenhaupt* föreslår, att detta moment i tulltaxan beträffande plåt och andra ämnen för vidare bearbetning äfvensom bult och spik samt rör och rördelar måtte få följande förändrade lydelse:

»Koppar och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall, m. fl.:

— — — — —
 arbetad: plåt och andra ämnen för vidare bearbetning, äfvensom bult och spik samt rör och rördelar, för kilogram 10 öre.»

Herr *Nylander* påyrkar, beträffande samma fabrikat, en tull af 5 öre per kilogram å plåt och andra ämnen för vidare bearbetning äfvensom å bult och spik samt en tullsats af 10 öre per kilogram å rör och rördelar.

Herr *A. G. Olsson* åter hemställer, att följande tullsatser måtte åsättas, nemligen å

Kopparplåt under 10 millimeters tjocklek	10 öre per kilogram
D:o 10 millimeters och derutöfver	15 ” ” ”
Kopparrör, lödda	12 ” ” ”
D:o solidt dragna	15 ” ” ”
Koppartråd, öfverdragen på annat sätt	15 ” ” ”
Andra slag utan betäckning	15 ” ” ”

Hvad först angår *plåt och andra ämnen för vidare bearbetning* (t. ex. stänger, bottnar till kärl o. s. v.), bult och spik samt rör och rördelar af koppar eller kopparlegeringar, föreslog Kongl. Maj:t, i enlighet med tullkomiténs mening, vid sistlidet års lagtima riksdag dessa artiklars beläggande med tull. Såsom skäl härför framhölls, att införseln till landet af koppar i bearbetad form, i jemförelse med exporten af sådan vara, vore högst betydlig, hvaremot en väsentlig del af den inom landet framställda kopparn exporterades i oarbetad form. Så visades, att år 1888 nära hälften af den myckenhet koppar, som under året inom landet tillverkats, utförts i oarbetad form, under det att utförseln af plåtar och dylikt samma år i jemförelse med införseln omfattat en obetydlighet.

Enligt bil. I till tullkomiténs betänkande utgjorde in- och utförseln af kopparplåt under nedannämnda år:

År	införsel	utförsel
1865	66,992 kilogram	24,569 kilogram
1870	160,976 ”	11,987 ”
1875	387,754 ”	9,309 ”
1880	253,983 ”	9,777 ”
1885	457,902 ”	17,235 ”

Under år 1890 utgjorde införseln 572,276 kilogram och utförseln 23,453 kilogram samt under år 1891 respektive 597,055 kilogram och 28,926 kilogram.

Af dessa siffror framgår otvetydigt, att införseln af kopparplåt sedan längre tid tillbaka alltjemt varit i starkt stigande, under det att utförseln deraf varit påfallande svag, ett förhållande som torde gälla äfven beträffande de öfriga nu afhandlade fabrikat. — Utskottet anser därför denna industrigren vara i starkt behof af tullskydd. Mot införande af en sådan tull har framkastats den betänklighet, att de mekaniska verkstäderna, som i icke obetydlig utsträckning använda dessa tillverkningar i sin fabrikation, genom en sådan åtgärd skulle blifva lidande, men sedan numera maskiner, redskap och verktyg, som bekant, åsatts en tull med 10 procent af värdet, torde denna invändning hafva förlorat sin betydelse. Dock finner utskottet, med hänsyn dertill, att bult och spik af koppar endast i jmförelsevis ringa mån lära inom landet tillverkas, samt dessa artiklar inom vår industri användas hufvudsakligen vid byggnad eller reparation af fartyg, och en tullafgift, lagd å desamma, följaktligen skulle till ganska stor del vara föremål för restitution, att bult och spik af nämnda metall fortfarande böra vara tullfria.

Vidkommande den gjorda framställningen om tull å *tråd* af koppar, som icke är förgylld, försilfrad eller öfverspunnen uteslutande med textilämne utan är *på annat sätt öfverdragen*, väcktes redan vid sistlidet års lagtima riksdag ett sådant förslag. Detta förslag blef dock af Riksdagen afslaget. Utskottet finner icke skäl att nu frångå detta beslut.

Nu gällande tullsats å *koppartråd, andra slag*, utan betäckning, anser utskottet tillfredsställande, hvadan utskottet icke vill tillstyrka förslaget om dess höjande.

Hvad angår höjden af de föreslagna tullsatserna å plåt, andra ämnen för vidare bearbetning samt rör och rördelar, äro de af herr A. G. Olsson, äfvensom de af herr grefve Lewenhaupt, såvidt angår »plåt och andra ämnen för vidare bearbetning», påyrkade tullsatserna enligt utskottets mening alltför höga, hvaremot utskottet, som icke an-

ser skäl förefinnas att bestämma olika tullsatser för olika slag af plåt eller rör af ifrågavarande material, finner de af herr Nylander föreslagna beloppen, hvilka öfverensstämma med de af tullkomitén förordade, tillräckliga.

Utskottet hemställer alltså:

- 4:o) a) att tullsatsen å *koppar* och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.: *arbetad: plåt och andra ämnen för vidare bearbetning* måtte åsättas en tull af 5 öre per kilogram;
- b) att rör och rördelar af nämnda material måtte åsättas en tull af 10 öre per kilogram;
- c) att *bult och spik* af sagda material måtte fortfarande förblifva tullfria;
- d) att *koppartråd, öfverdragen på annat sätt* fortfarande måtte åtnjuta tullfrihet; samt
- e) att nu gällande tullsats å *koppartråd, andra slag*, 10 öre per kilogram, måtte bibehållas oförändrad.

Herr *N. Petersson* i Runtorp har i sin ofvan omförmälda motion föreslagit, att Riksdagen måtte besluta, att grufstolpar eller s. k. pitprops måtte beläggas med en utförseltull af 80 öre per kubikmeter.

Pitprops.

Till stöd för sin motion anför motionären:

»Friheten att afverka skogen torde vara störst i vårt land, och det kan icke gerna bestridas, att denna frihet missbrukats, synnerligen i fråga om ungskog eller så kallade grufstolpar. Det vore kanske mindre att säga härom, i fall ungskogsafverkningen vore synnerligen lönande, men då man vet, att mången till så lågt pris afyttrar pitprops, att knappast afverkningen och forsellönen betäcket, så måste det medgifvas, att dessa hyggen äro öfvervägande skadliga, både för samtid och efterverld.

Af kommerskollegii berättelser angående utrikes handel och sjöfart synes det framgå, att export af grufstolpar under senare tider ökats i en oroväckande grad. År 1881 utgjorde utförseln deraf 341,204 kubikmeter, men 1891 uppgick exporten till 661,286 kubikmeter. Man kan i anledning häraf ega skäl fråga sig, såväl om sådan utförsel icke är mera ruinerande än gagnande, som ock om det ej är betänkligt att låta den gå ohejdadt.

Då, efter hvad mig berättats, vårt land står främst i fråga om

att exportera produkter af ungskog, och det torde af de fleste erkännas, att denna skogsafverkning är öfvervägande skadlig, så och enär man i närvarande tid söker med all flit efter nya skatteinkomster, synes det mig, att exporttull å pitprops vore både nyttig och behöflig, nyttig för skogens bestånd och behöflig för statens inkomster.

En exporttull af 80 öre eller 1 krona per kubikmeter skulle, om icke förhållandena derigenom ändrades, hvilket efter min tanke vore det lyckligaste resultatet, inbringa åt statskassan en betydande inkomst.»

Det mål, motionären i första hand genom den föreslagna åtgärden vill vinna, skogens och särskildt den tillväxande skogens skydd, är utan tvifvel särdeles godt och förtjent af lagstifningens synnerliga beaktande. Den väg, han föreslagit för uppnående af detta mål, synes deremot utskottet icke vara den rätta. Det åsyftade ändamålet torde nemligen endast kunna lämpligen vinnas genom en särskild lagstiftning angående skogens vård.

Man bör icke heller lemna opåaktadt, att, då pitprops exporteras icke blott från Sverige utan äfven från åtskilliga andra länder samt en utförseltull å denna vara följaktligen helt säkert icke skulle förändra en höjning i priset å densamma å den utländska marknaden, utan drabba vår export, en sådan tull jemväl skulle verka till men för dem, hvilka hafva skogsprodukter af ifrågavarande slag att afsätta.

På anförda grunder hemställer utskottet,

5:o) att Riksdagen, med afslag å herr N. Peterssons ifrågavarande motion, måtte besluta, att utförsel af grufstolpar eller s. k. pitprops fortfarande måtte förblifva tullfri.

Silke.

I sin ofvannämnda motion har herr friherre *von Schwerin* föreslagit, att råsilke måtte åsättas en tull af 2 kronor per kilogram.

Införseln till riket af silke utgjorde:

	Rått, ofärgadt.	Färgadt.	Summa.
År 1887	7,339 kilogram	5,699 kilogram	13,038 kilogram.
„ 1888	8,480 „	6,713 „	15,193 „
„ 1889	9,389 „	7,572 „	16,961 „
„ 1890	9,276 „	7,632 „	16,908 „
„ 1891	9,577 „	7,335 „	16,912 „

Tullsatsen å väfnader af helsiden höjdes, som bekant, sistlidet år från 2 kronor 80 öre till 8 kronor per kilogram. Denna tullförhöjning,

som införde ett nära tre gånger så stort tullskydd som förut egt rum, innebär tydligen en stark lockelse till anläggande af nya eller utvidgande af redan anlagda sidenfabriker inom landet. Då emellertid en på sådan grund uppvuxen sidenindustri skulle blifva väsentligen beroende af tullsatsens bibehållande vid dess nuvarande höjd samt en af en eller annan anledning vidtagen sänkning af tullen lätteligen skulle hota en sådan under konstladt skydd framkallad fabrikation med undergång, synes klokheten bjuda, att en minskning göres i det nuvarande höga tullskyddet genom att belägga äfven det för ifrågavarande fabrikation använda råämnet, eller råsilke, med tull. Åsättandet af den nu föreslagna tullsatsen skulle ingalunda försätta vår sidenfabrikation i en sämre ställning än densamma före den omförmälda tullförhöjningen innehade, utan allenast innebära en lämplig begränsning af det nu stadgade tullskyddet. Såväl i Norge som i Danmark äro väfnader af helsiden belagda med samma tull som i Sverige, under det att råsilke i begge de förstnämnda länderna drager lika tull som nu å denna vara föreslagits till införande hos oss.

För öfrigt är väl att märka, att höjningen af tullen å sidenväfnader icke förestafvades af något behof att skydda vår inhemska sidenfabrikation mot utländsk konkurrens. Tvärtom åsattes tullen å dessa fabriker, hvilka såsom lyxvaror betraktades, såsom en lämplig skatte-källa, hufvudsakligen och i första hand såsom en lyxtull. Vid sådant förhållande torde det ock vara fullt riktigt att tillse, det åtminstone en del af den ökade vinst, den starka höjningen i tullen å sidenvaror uppenbarligen är egnad att tillskynda sidenindustrien, må komma statsverket till godo genom en skäligen tull å denna industris råämne.

Då emellertid export af sidenväfnader från vårt land eger rum, bör restitution af den för råvaran erlagda tullen vid utförsel af helsidenväfnader medgifvas. Hvad åter angår väfnader af halvesiden, synes restitution vid export af sådana, vid det förhållande att silket i allmänhet utgör endast en mycket liten del af dessa väfnaders vikt, icke böra ifrågakomma.

Mot den föreslagna råsilkestullen har invändts, bland annat, att den s. k. mellanrikslagen icke medgifver restitution vid utförsel till Norge af en sådan vara som den ifrågavarande, enär det svenska, af utländsk råvara förfärdigade sidenet betraktas som svensk tillverkning och följaktligen åtnjuter tullfrihet vid införsel till Norge. Då emellertid sidentullen i Norge är densamma som i Sverige samt den till införande hos oss föreslagna tullsatsen å råsilke redan nu är gällande i Norge, blifva tydligen vår sidenindustris afsättningsförhållanden all-

deles enahanda i Norge som i vårt eget land. Nämda invändning torde därför icke böra tillmätas någon afgörande vikt.

Utskottet vill här nedan återkomma till frågan om restitutionen och dervid framställa förslag i sådant hänseende. Införes den föreslagna tullsatsen å råsilke, bör, till bibehållande af nu rådande proportion i förevarande afseende mellan rått å ena, samt färgadt eller blekt silke å andra sidan, tullen å den senare varan, hvilken tull nu utgår med 1 krona per kilogram, i mån deraf höjas och följaktligen bestämmas till 3 kronor per kilogram.

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet,

6:o) a) att *silke, rått, ofärgadt*, måtte åsättas en tull af 2 kronor per kilogram;

b) att tullsatsen å *silke, färgadt eller blekt*, måtte höjas till 3 kronor per kilogram.

Skodon, andra slag.

Herrar *J. Pehrsson* och *J. Petersson* hafva i sina härofvän delvis behandlade motioner jemväl yrkat, att tullsatsen å den i tulltaxan under rubriken *skodon, ej specificerade, andra slag*, omtalade artikel måtte höjas.

Skodon, ej specificerade, äro nu underkastade följande tullsatser:

af hel- eller halfsiden	9 kr. pr kg.
af annan väfnad än hel- eller halfsiden, med eller utan lädersulor	1 kr. 50 öre pr kg.
af saffians-, karduan-, färgade, pressade eller lackerade skinn	6 kr. pr kg.
med bottnar af trä, äfvensom becksöms- och sjöstöflar	25 öre pr kg.
<i>andra slag</i>	1 kr. pr kg.

Af motionärerna påyrkas, att tullen å sistnämnda art af skodon måtte höjas till 2 kronor pr kilogram eller den af tullkomitén förordade tullsatsen.

Liksom beträffande garfverinäringen anser sig utskottet här kunna åtnöja sig med en hänvisning till tullkomiténs utredning angående den så viktiga skomakerinäringens i följd af den utländska täflan betryckta läge i vårt land.

Till belysning af frågan må dock anföras nedan omförmälda siffror.

Enligt tullkomiténs betänkande Bil. I utgjorde införseln af »skodon, andra slag»:

	Kilogram.	Värde.
År 1861	680	— — kronor.
„ 1874	20,239	333,291 „
„ 1888	53,175	797,625 „

Utförseln af skodon uppgick, enligt nämnda källa, samma år till:

	Kilogram.	Värde.
År 1861	153	— — kronor.
„ 1874	113	1,869 „
„ 1888	10,289	154,335 „

Införseln af »skodon, andra slag», utgjorde:

	Kilogram.	Värde.
År 1889	76,295	1,444,425 kronor.
„ 1890	101,323	1,519,845 „
„ 1891	110,901	1,663,515 „

Utförseln af »skodon, ej specificerade slag», belöpte sig till:

	Kilogram.	Värde.
År 1889	11,396	170,940 kronor.
„ 1890	23,789	356,835 „
„ 1891	21,165	317,475 „

En höjning af tullen å de enklare slagen af läder, hvilka ju utgöra det hufvudsakliga materialet för skodonfabrikationen af ifrågasvarande slag, påkallar en proportionsvis större höjning af tullen å ifrågasvarande vara. Den föreslagna tullsatsen anser utskottet emellertid tillräcklig.

Med stöd af hvad sålunda anförts hemställer utskottet:

7:o) att Riksdagen, med bifall till herrar J. Pehrssons och Johan Peterssons omförmälda motioner, såvidt de angå höjning af tullsatsen å *skodon, ej specificerade, andra slag*, måtte besluta, att tullen å denna artikel skall höjas till 2 kronor pr kilogram.

Herr P. Norberg har i sin ofvan omtalade motion hemställt, att *spannmål, malen och omalen*, alla slag samt *fläsk, andra slag*, måtte få tullfritt till riket införas öfver Funäsdalen (i Herjeådalen).

Beträffande först yrkandet med afseende å spannmål framhåller motionären, att spannmålstullarne icke framkallats af statens finansiella

behof utan anbringats uteslutande såsom skyddstullar, samt att desamma icke kunna verka till fördel för andra orter än dem, der spanmål produceras till afsalu. Detta är emellertid, uppgifver motionären, icke förhållandet inom den del af landet, hans motion afser. Tillståndet inom denna landsdel i ifrågavarande afseende skildrar motionären på följande sätt:

»Inom Herjeådalen's nedersta del odlas visserligen något säd, men icke heller der till fyllest för eget behof, icke ens under goda år, men deremot hafva frostnätterna fördrifvit all sädesodling från dess öfra eller vestra del, hvarest befolkningen för sin utkomst är hänvisad till sina, ofta flera mil från bostaden belägna starrmyrar samt den lilla qvantitet potatis, som den under goda år lyckas uppdraga uti bergsskrefvor och andra för plogen otillgängliga ställen, hvarest något skydd för dessas plantering kan finnas mot nattfrost och fjellstormar.

Från Funäsdalen till jernvägsstationen i Ljusdal har man 26,5 mil — från min bostad 28 mil — men till Rörås endast 7 mil. Här af inses lätt, att denna Orts befolkning i brist på kommunikationer är hänvisad till utlandet efter sin brödföda, huru rika skördarne i rikets sädesproducerande landskap än må utfalla. Då befolkningen i Herjeådalen och företrädesvis i dess vestra del alltså under alla förhållanden har att köpa hela sitt behof af brödföda från utlandet, att hemtas öfver Rörås och hvarifrån den har att forsla densamma efter landsväg först öfver öppet fjäll i 7 mil fram till Funäsdalens gränsetull, samt vidare, sedan i lag stadgad tullavgift der blifvit erlagd, i 5, 6 à 8 mil och derutöfver, oftast på obanade vägar, fram till hemmet, måste ju en hvar med lätthet finna, att denna Orts befolkning, äfven med befrielse från tull å sin brödföda, har att utstå en ojemförligt svårare kamp för sin tillvaro än andra orters.

För en ort således, der hemforslingen af den inköpta brödfödan mången gång blir lika dyr med hvad den kostat i inköp, kan ju spanmålstullen icke blifva annat än en mycket tryckande börda, och bör derfor afskaffas, hvilket också utan nämnvärd saknad för staten lätt kan ske genom att medgifva, det spanmål finge införas tullfritt öfver Funäsdalen.

Då de lokala förhållandena äro sådana, att de varor, som till riket införas öfver Funäsdalen, under inga omständigheter kunna hemtas från andra ställen än Rörås eller öfver Rörås, och afståndet derifrån till Ljusdal, Sveriges närmaste jernvägsstation, är 34 mil, eller till gränsen mot Helsingland omkring 28 mil, är det väl en ren omöjlighet att, om den härigenom föreslagna tullfriheten blefve beviljad, samma frihet

skulle på något sätt kunna blifva missbrukad eller blifva tillgodogjord för annat ändamål än det, hvartill den är afsedd, nemligen att i någon om än ringa mån bereda en af behofvet högeligen påkallad lättnad i existensvilkoren för Herjeådalsens i alla afseenden mycket vanlottade och mest fattiga befolkning.»

Med allt erkännande af det behjertansvärda syftet med motionärens framställning, anser sig utskottet dock icke kunna tillstyrka bifall till motionen i nu ifrågavarande del. En undantagslagstiftning af den beskaffenhet, motionen innebär, skulle nemligen otvifvelaktigt framkalla mångfaldiga anspråk af den mest skiftande beskaffenhet från olika delar af landet, anspråk, hvilkas räckvidd nu omöjligen kan öfverskådas men som, sedan ifrågavarande framställning tillvunnit sig bifall, skulle framträda med ett måhända oafvisligt kraf på lagstiftarens tillmötesgående. Hvilka följder ett sådant tillmötesgående skulle kunna medföra för landet i dess helhet, derom behöfver utskottet icke erinra.

Dessutom bör ej förgätas, att, enligt den s. k. mellanrikslagen, i Norge frambragt omalen spanmål äfvensom der frambragt och förmalen spanmål vid införsel landvägen till Sverige redan nu åtnjuter tullfrihet. Samma lag medgifver äfven, att vid resa öfver landgränsen mellan Sverige och Norge viss myckenhet spanmål, utom malt, får, oafsedt dess ursprung, tullfritt medföras, nemligen af omalen spanmål 150 och af malen 100 kilogram.

Hvad derefter angår motionärens framställning beträffande *fläsk, andra slag*, torde densamma få anses besvarad genom utskottets i anledning af herrar J. Bromées m. fl:s ofvan afhandlade motion gjorda hemställan.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet:

8:o) a) att ifrågavarande motion, såvidt densamma afser att *spanmål*, malen och omalen, alla slag, måtte få tullfritt till riket införas öfver Funäsdalen, icke måtte af Riksdagen bifallas.

b) att motionen, i hvad densamma afser, att *fläsk, andra slag* måtte få tullfritt till riket införas öfver Funäsdalen, må anses besvarad genom utskottets här ofvan under 1:o) gjorda hemställan.

Tulltaxeunderrättelserna.

Lastpenning-
garne.

Såsom ofvan omförmäls, har herr *Olof Melin* föreslagit afskritning af den sjöfarten under namn af lastpenningar åliggande beskattning.

Nu gällande stadganden angående denna till tullbevillningen räknade afgift återfinnas i tulltaxeunderrättelserna § 4, hvilket lagrum har följande lydelse:

»Lastpenningar till Kongl. Maj:t och kronan utgöras till lika belopp af svenska som af främmande fartyg med 10 öre för hvarje ton, beräknad efter gällande mätbref, samt betalas hvarje gång både vid inkommande och utgående; dock, om ett fartyg under loppet af ett kalenderår gör flera resor mellan Sverige och utrikes ort, erläggas dessa umgälder för *utgåendet* allenast första resan och vid *förnyadt inkommande* endast när fartyget innehar last samt större eller mindre del deraf lossar, och må härvid jemväl såsom barlastade anses fartyg, hvilkas lastquantitet är i förhållande till deras drägtighet af ringare betydelse; i hvilket hänseende bestämmelserna uti § 44 i kongl. förordningen angående lotsverket den 15 februari 1881, sådant detta lagrum lyder enligt kongl. kungörelsen den 17 november 1882 rörande ändringar i vissa delar af nämnda förordning, skola lända till efterrättelse.

Då lossning och lastning på flera ställen egt rum, erläggas lastpenningar endast å första lossnings- eller lastningsstället, derom bevis på märkrullan eller passet meddelas.

Från lastpenningars erläggande befrias:

fartyg med eller utan destination till svensk hamn, som inkommer och åter utgår i barlast;

fartyg, som, under resa utrikes orter emellan, anlöper svensk hamn och der endast aflemnar medförde resande jemte deras effekter eller ock endast aflastar gods i annat fartyg för export;

fartyg, som af tvingande orsaker eller till inhemtande af ordres för vidare resa anlöper svensk hamn och der icke verkställer lossning och icke heller företager annan lastning än af förnödenheter för besättning, medförde resande och fartyg;

fartyg, som i följd af liden sjöskada, hvarom sjöförklaring afgifves, anlöper svensk hamn och der lossar sin last samt efter verkställd reparation densamma åter intager och utför;

fartyg, som af nyss omförmälda anledning lossar sin last och densamma till större eller mindre del försäljer, då sådan försäljning inskränkes till hvad för bestridande af reparationskostnaderna bevisligen erfordrats; samt

fartyg, som, under resa mellan utrikes orter, i svensk hamn lossar eller lastar varor till högst fjerdedelen af fartygets lastdräktighet, för beräkning hvaraf fartygets skeppshandlingar skola tjena till grund.

I alla dessa fall skall dock fartygets skeppare ställa sig till efterrättelse de i tullstadgan gifna föreskrifter om anmälan hos närmaste tullbetjent äfvensom om märkrullans aflemnande samt i tillämpliga delar jemväl iakttaga hvad i nämnda stadga finnes anbefaldt rörande uttagande af tullpass.»

Att vår sjöfartsnäring länge arbetat under synnerligen ogynnsamma förhållanden erkännes allmänt. De dryga pålagor af mångfaldig art, lagstiftningen ålagt denna näring, bidraga naturligen i icke ringa mån att försvåra densammas höjande till ett kraftigare lif. Åtskilliga af dessa pålagor kunna näppeligen anses ega någon motsvarighet inom andra näringsgrenar. Sålunda utgå, enligt i sjöfartsnäringenskomiténs den 12 september 1890 afgifna betänkande lemnade uppgifter, årligen i tonafgifter till sjömanshusen omkring 95,000 kronor, förutom de hyresafgifter, som befälhafvare och besättningar dit erläggas och hvilka utgöra ungefär 55,000 kronor, i konsulatafgifter omkring 160,000 kronor, i fyr- och båkafter öfver 1,400,000 kronor, i lotspenningar ungefär 600,000 kronor och i lastpenningar nära 450,000 kronor. Rederierna få dessutom i regel bekosta fartygens mätning, hvarjemte de i stor omfattning äro föremål för stämpelbeskattning. Om ock nämnda afgifter i allmänhet äro påkallade af anordningar, specielt träffade för sjöfartens nytta, måste det dock medgifvas, att sjöfarten mer än andra näringar får vidkännas kostnader till den för näringen erforderliga förvaltning, och att denna förvaltning, ehuru den i vissa fall nästan helt och hållet bekostas af sjöfartsnäringen, dock delvis tjenar och är till gagn äfven för andra intressen än sjöfartens. Så underhåller t. ex. sjöfartsnäringen fyr- och båkinrättningen, ehuru denna är af största betydelse såväl för vår örlogsflotta som ock för fiskerinäringen.

En lättnad i de sjöfarten åliggande afgifter synes därför utskottet billig och af behovet synnerligen påkallad.

Förslag om lastpenningarnes borttagande hafva, som bekant, vid

flerfaldiga tillfällen framstälts och varit föremål för Riksdagens beprövande. Dervid har framhållits orättvisan och oegentligheten af ifrågasvarande beskattningsform. Vid 1885 års riksdag framlades kongl. proposition om lastpenningarnes nedsättning från 14 till 10 öre för hvarje ton af fartygets dräktighet. Bevillningsutskottet tillstyrkte detta förslag. Vid föredragning af punkten i kamrarne, bifölls densamma utan votering af Första Kammaren, hvaremot punkten af Andra Kammaren till utskottet återremitterades. Då ärendet ånyo företogs till behandling af sistnämnda kammare, bifölls Kongl. Maj:ts proposition med 140 röster mot 49. Vid aflåtandet af nämnda proposition till Riksdagen anförde dåvarande herr statsministern, för att närmare motivera sin åsigt om oegentligheten ur skattesynpunkt af ifrågasvarande pålaga, till statsrådsprotokollet den 9 januari sistnämnda år, bland annat, följande, som utskottet tillåter sig här återgifva:

»Ifrågasvarande afgift, hvilken bör nog särskiljas från fyr- och båkafgift och andra liknande umgälder, som af skeppsfarten utkrävas såsom direkt godtgörelse för inrättningar och anstalter till sjöfartens gagn, hvilat på en grund, som ur statshushållningens synpunkt måste anses oegentlig, enär den utgör en beskattning icke på den af skeppsrederirörelsen härflytande inkomst, utan på sjelfva fartyget eller det fortskaffningsmedel, genom hvilket varan tillföres förbrukaren. I följd häraf verkar den ogynnsamt på den för vårt land så naturliga sjöfartsnäringsen, på samma gång den utgör en tunga på sjelfva varuomsättningen och derigenom bidrager att menligt inverka på prisen såväl å det egna landets produkter, som öfverföras till den utländska marknaden, som å de viktiga konsumtionsartiklar, råämnen, redskap m. m., som från utlandet tillföras oss. Uppenbart är nemligen, att, då vid uppgörande af fraktslut lastpenningarne måste ingå såsom en faktor vid fraktens bestämmande, denna i allmänhet stegras med ett mot berörda afgift svarande belopp, hvilken stegring åter i de flesta fall drabbar den fraktade varan. Dels är afgiften således att betrakta såsom en tilläggsafgift utöfver de fastställda tullsatserna å tullpligtiga varor, dels ock tynger den jemväl å tullfria artiklar. — — — — —

Icke heller må man hängifva sig åt den föreställningen, att i fråga om varuutförseln denna afgift icke skulle drabba den svenske säljaren. Denne måste nemligen nöja sig med det på den utländska marknaden gällande priset, och huruvida detta pris kan möjliggöra en försäljning med vinst, beror ofta derpå, att kostnaderna för varans transporterande till utlandet kunna nedbringas så mycket som möjligt.

Ett ytterligare skäl mot ifrågavarande skatt förefinnes i den ofvan antydda omständigheten, att afgiften kan verka såsom en obillighet mot de inhemska skeppsredarne, för så vidt nemligen dessa i följd af den rådande täflan mellan sjöfartens idkare vid vissa tillfällen äro hänvisade till mindre gynsamma fraktvilkor. Då verkar skatten väl icke till varans fördyrande, utan i stället såsom en dubbel beskattning till staten för rederirörelsen, hvilken ju i likhet med all annan näring drabbas af inkomstbevilning och i fråga om de skattebidrag, hvilka derutöfver skäligen kunna för densamma ifrågakomma, torde böra behandlas på samma sätt som andra näringar d. v. s. genom en tillämpning af stämpelskatten. Nu deremot träffas den inhemska rederirörelsen, utom af inkomst- och stämpelskatt, jemväl af en särskild skatt i lastpenningarne, hvilket måste innebära en oegentlighet.»

Utskottet delar i allo den uppfattning, som i detta anförande uttalats.

Då vid riksdagen den 2 maj—9 juli 1887 fråga väcktes om lastpenningarnes fullständiga borttagande, framkastades tvifvel, huruvida en sådan åtgärd skulle lända vår svenska sjöfart till gagn. Man förmenade nemligen, att frakterna på grund af den liffiga täflan på detta område mycket snart skulle sjunka med så stort belopp, som möjliggjordes genom lindringen i beskattning. Utskottet kan icke dela dessa betänkligheter. Tvärtom synes det utskottet sannolikt, att en sådan lindring som den föreslagna skulle lända vår inhemska sjöfart i allmänhet till förmån. Särskildt för våra regelbundna exporttrader, för hvilkas uppehållande så låga fraktkostnader som möjligt äro af utomordentlig betydelse, vore lastpenningarnes borttagande tvifvelsutan en ganska afsevärd hjälp i konkurrensen med de utländska rederierna.

Såsom bekant hafva lastpenningarne vid flere tillfällen, då frågan om deras afskaffande eller nedsättning varit å bane, till sin natur jemförts med de å jorden hvilande grundskatterna. Den nedsättning i lastpenningarne, som, enligt hvad ofvan omförmälts, skedde år 1885, sattes också i samband med den då gjorda afskrifningen af vissa procent af grundskatterna. Sedan fullständig afskrifning af dessa sistnämnda skatter i samband med försvarsverkets ordnande numera beslutits, torde det hinder för nu ifrågavarande afgifts borttagande, som mången velat se i grundskatternas tillvaro, numera hafva bortfallit.

Lastpenningarne hafva, enligt utskottet tillhandahållna statistiska uppgifter, under åren 1886—1892 utgjort

År 1886	415,033	kronor
„ 1887	405,271	„
„ 1888	445,534	„
„ 1889	469,842	„
„ 1890	476,198	„
„ 1891	488,991	„
„ 1892	484,473	„

Att från afgiften befria de svenska fartygen men låta den kvarstå för de utländska, därför utgöra de med flertalet länder ingångna sjöfartstraktater ett hinder, i det genom dessa tillförsäkrats berörda länders fartyg enahanda förmåner som svenska. Att åter bibehålla afgiften endast för de länders fartyg, med hvilka sjöfartstraktater icke äro avslutade torde icke vara lämpligt, helst den inkomst, som derigenom skulle bevaras åt statsverket, blefve mycket ringa.

Med hänsyn till det icke obetydliga belopp, hvartill lastpenningarne, enligt hvad ofvan nämnts, årligen uppgår, och i betraktande af de svårigheter, som möjligen skulle kunna resa sig emot att omedelbart på ett tillfredsställande sätt fylla den brist, som för statsverket skulle uppstå, derest denna afgift i sin helhet på en gång borttoges, anser sig utskottet endast böra tillstyrka en afskrifning af densamma under loppet af tio år med en tiondedel hvarje år.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet,

9:o) att Riksdagen ville besluta att på det sätt bifalla ifrågavarande motion, att den sjöfarten under namn af lastpenningar åliggande afgift måtte under loppet af tio år afskrifvas sålunda, att densamma måtte från och med början af år 1894 utgå med allenast 9 öre för ton;

från och med början af hvarje derpå följande år till och med år 1903 med ett öre mindre per ton än det närmast föregående året; samt

från och med början af år 1904 alldeles upphöra.

Tulltaxeunder-
rättelserna § 9.

Under förutsättning att Riksdagen antager den ofvan under 6:o) a) föreslagna tullsatsen å råsilke, bör, såsom förut antydts, vid utförelse af helsidenväfnader restitution af tullmedlen beviljas till belopp, motsvarande hvad i tull för det till den exporterade varan använda utländska råsilket erlagts.

Tillverkningen vid rikets tvenne sidenfabriker, hvilken i kommerskollegii statistiska berättelser angifves i meter och stycketal, uppgick — med iakttagande deraf att, enligt utskottet lemnad uppgift, hvarje meter siden beräknas väga 50 gram och 1,000 sidendukar 85 kilogram — till

	Väfnader.		Dukar.		Summa.
	meter.	kilogram.	stycke.	kilogram.	kilogram.
År 1886	13,850	679	87,437	7,432	8,111
„ 1887	15,495	775	78,340	6,659	7,434
„ 1888	13,555	678	79,552	6,762	7,440
„ 1889	10,231	512	81,346	6,914	7,426
„ 1890	7,747	387	82,780	7,036	7,423
eller i medeltal under nämnda år	12,121	606	81,891	6,960	7,566.

Utförseln af sidenväfnader, som enligt utskottet lemnad uppgift, uteslutande består i dukar, utgjorde under samma år till:

	Norge.	Danmark.	Finland.	Öfriga länder.	Summa	i % af tillverkning.
År 1886	500 kg.	148 kg.	1,455 kg.	8 kg.	2,111 kg.	26,0
„ 1887	530 „	122 „	1,419 „	31 „	2,102 „	28,5
„ 1888	390 „	44 „	1,168 „	6 „	1,608 „	21,7
„ 1889	442 „	16 „	1,497 „	9 „	1,964 „	26,5
„ 1890	396 „	47 „	1,642 „	2 „	2,087 „	28,0
eller i medeltal under nämnda år:	452 „	76 „	1,436 „	11 „	1,975 „	26,2

Under år 1891 utgjorde exporten till:

Norge.	Danmark	Finland.	Öfriga länder.	Summa.
344 kg.	123 kg.	1,656 kg.	16 kg.	2,139 kg.

Enligt utskottet tillhandahållen uppgift utgöres mer än hälften af det siden, som exporteras, af svart samt återstoden af kulört siden. Svartfärgning af siden medför i regel en ökning i väfnadens vikt af 50 till 60 procent. Stundom kan dock denna ökning vara betydligt större och stiga ända till 200 procent af råvarans vikt. Då siden färgas kulört, uppstår deremot, i följd af sättet för råämnets beredning, en minskning i vikt om ock helt obetydlig.

Antager man viktökningen vid svartfärgning uppgå ända till 100 procent, torde man å andra sidan vid beräkningen af restitutionen, utan fara att träda tillverkningens intressen för nära, kunna frånse den jemförelsevis obetydliga vikt förlusten vid framställandet af kulört siden. Lägges nämnda beräkning till grund, skulle, under förutsättning af att

råsilketullen bestämmes till 2 kronor per kilogram, restitutionen rätteligen utgå vid utförsel af svartfärgadt siden med 1 krona och vid export af kulört siden med ett belopp, motsvarande hela tullen, eller 2 kronor för hvarje kilogram af väfnadens vikt. Under antagande att svart och kulört siden exporteras till lika mängd, kan restitutionen vid utförsel af vare sig det ena eller andra slaget således lämpligen bestämmas till 1 krona 50 öre för kilogram, genom hvilket beräkningsätt tydligen en väsentlig förenkling i tullbehandlingen skulle vinnas. Med en sålunda beräknad restitution behöfver man ingalunda befara, att sidenfabrikanterna vid export erhålla mindre i restitution än hvad de i tull för det till de exporterade väfnaderna använda råsilket erlagt. Snarare kan man hafva skäl att förmoda, att de komma att erhålla något mera, men då vår sidenutförsel i medeltal belöper sig till endast ett par tusen kilogram, skulle, äfven under antagande att statsverket genom restitutionen komme att göra en förlust af 50 öre för kilogram, statens hela årliga förlust i följd af restitutionsbestämmelsen endast uppgå till 1,000 kronor, ett belopp, som i jämförelse med bruttoinkomsten af den föreslagna råsilketullen, hvilken skulle komma att belöpa sig till omkring 34,000 kronor och, i händelse restitutionen bestämmes till 1 krona 50 öre, skulle lemna en med 3,000 kronor minskad nettobehållning, icke kan anses vara af någon afsevärd betydelse. Då, såsom ofvan anförda siffror visa, vår export af siden hufvudsakligen eger rum till Finland, men siden vid införsel till detta land drager en så hög tull som 12 finska mark per skålpund, synes man icke heller behöfva frukta, att en något högt beräknad restitution skulle locka till tungfärgning af den för export afsedda varan för att dymedelst draga större fördel af restitutionen än som dermed afsetts, eller endast och allenast att lemna ersättning för erlagd tull.

En bestämmelse i nu förevarande syfte torde lämpligen böra få sin plats i 9 § 1 mom. i tulltaxeunderrättelserna, i hvilket stadgande omförmälas de fall, då restitution af tullmedlen hittills varit medgifven.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet:

10:o) att Riksdagen, under förutsättning att den häröfvan under 6:o) a) föreslagna tullsatsen å silke, rätt, ofärgadt, af 2 kronor för kilogram, varder af Riksdagen bestämd, tulltaxeunderrättelsernas 9 § 1 mom. måtte erhålla följande förändrade lydelse:

§ 9.

1. Vid utförsel sjöledes från stapelstad af följande, utaf utländskt råämne inrikes tillverkade varor beviljas restitutionisvis af tullmedlen:

för 1 kilogram raffineradt socker, topp-, kandi- och kak	28,2 öre
„ 1 d:o s. k. flamgarn, färgadt eller tryckt af ull	20 „
„ 1 d:o helsidenväfnad	1 krona 50 „
<hr/>	
	till riket infördt.

Någon ytterligare förändring i bestående tullagstiftning än hvad af det ofvan anförda framgår har utskottet icke för närvarande att föreslå; viljande utskottet framdeles under riksdagens lopp inkomma med slutligt yttrande angående tullbevillningen.

Stockholm den 9 mars 1893.

På utskottets vägnar:

F. BARNEKOW.

Reservationer:

vid punkten 1:o):
af herrar friherre *Barnekow, Fock, Almström, Cavalli*, grefve *Klingspor, Nisser, Stephens*, af *Burén* och *Philipson*:
»Sedan vid 1888 års riksdag åsatts tull å fläsk, hvilken vara enligt förut gällande tulltaxor afgiftsfritt fått i riket införas, hafva, så-

som redan af utskottet i dess motivering vidrörts, upprepade gånger inom Riksdagen gjorts framställningar än om borttagande af tullsatsen särskildt å *fläsk, andra slag*, än om förändringar i samma tullsats' belopp. Så väcktes vid 1890 års riksdag en, vid 1891 års riksdag ej mindre än fyra och vid 1892 års lagtima riksdag tre motioner om afskaffande af tull å ifrågavarande artikel, under det att framställningar om förändring i storleken af gällande tullsats blifvit gjorda vid 1891 års riksdag af två motionärer och vid 1892 års lagtima riksdag af Kongl. Maj:t i dess proposition med förslag till ny tulltaxa. Alla dessa framställningar, hvilka framkallat ett lifligt meningsutbyte, hvarunder alla tänkbara skäl såväl för som emot bibehållandet af denna tull kunna sägas hafva blifvit andragna, hafva dock icke föranledt Riksdagen, hvarest i frågan i främsta rummet hänsyn tagits till den fara, som ofta upprepade förändringar i ett lands tullagstiftning visat sig medföra för landets ekonomiska förhållanden, att företaga annan ändring än att 1892 års lagtima Riksdag, med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, nedsatte tullsatsen å ifrågavarande artikel från 20 öre per kilogram till 10 öre, och detta, oaktadt Riksdagens bevillningsutskott då hemställt, att Riksdagen måtte besluta tullfrihet för varan, hvarvid utskottet till stöd för sin mening anförde, utom andra, alldeles samma skäl, som utskottet nu lagt till grund för sin enahanda hemställan. Såsom bekant fattades emellertid detta Riksdagens beslut efter gemensam votering med 200 röster mot 168 eller med den ingalunda obetydliga majoriteten af 32 röster.

Då Riksdagen således för ej längre tid tillbaka än sistlidet år beslutit bibehållande af tull å *fläsk, andra slag*, samt sedan dess inga nya förhållanden af den vigt, att de få antagas hafva föranledt en förändrad uppfattning inom Riksdagen, inträdt och än mindre blifvit vare sig af motionärerne, herrar J. Bromée m. fl., eller utskottet påvisade, få vi, som vid dessa förhållanden finna det icke vara af nöden att för Riksdagen återupprepa alla de principiela, mycket omordade skälen emot borttagandet af ifrågavarande tull, hemställa

att nu gällande tullsats å *fläsk, andra slag*, 10 öre per kilogram, måtte oförändrad bibehållas»;

vid punkten 2:o):

af herrar J. Johansson, C. A. Bokström, J. H. G. Fredholm, A. Andersson, G. Jansson, Collander, grefve H. E. G. Hamilton, friherre W. G. v. Schwerin, S. M. Olsson och Beckman:

»Vid fjolårets lagtima riksdag gjorde bevillningsutskottet i fråga

om tullsatserna å »Hudar och skinn» samma hemställan, som af utskottet i förevarande betänkande gjorts.

Samtliga utskottets ledamöter från Andra Kammaren reserverade sig emellertid mot detta utskottets beslut och anförde dervid: »Knappt någon — (sid. 92 och 93 i bevillningsutskottets betänkande n:o 9 vid 1892 års lagtima riksdag) — — förnödenhetsvarorna». Och hemställde desse reservanter på grund häraf att någon höjning af ifrågavarande tullsatser icke måtte ega rum.

Detta blef äfven Riksdagens beslut. På grund häraf och då ej sedan dess något inträffat, som jäfvat rättigheten af de grunder, på hvilka 1892 års lagtima riksdag fotade sitt beslut, hemställa vi:

- a) att tullsatsen för *Hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: sulläder och bindsulläder* måtte bibehållas vid 24 öre per kilogram; samt
- b) att tullsatsen för *Hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: andra slag jemväl* måtte bibehållas vid nu gällande belopp eller 47 öre per kilogram»;

vid *punkten 3:o*:

af herr *Cavalli*:

»Sedan 1892 års lagtima Riksdag antagit en tullsats för »maskiner, redskap och verktyg eller delar deraf, ej specificerade», så föreligger redan vid denna riksdag ett förslag till sönderdelande af denna rubrik i flera underafdelningar. Redan det skälet, att rubriken så nyligen, efter förslag af tullkomitén, blifvit formulerad på ofvan nämnda sätt, synes mig tala för att ej nu ändra densamma. Men vida viktigare är, att i förslaget till den förändrade rubriken intagits artiklar, hvilka redan nu äro belagda med tullsatser *efter en annan grund* än den, som är bestämd för maskiner, redskap och verktyg.

På dessa skäl har jag inom utskottet yrkat,

att någon ändring i denna rubrik i tulltaxan ej måtte vidtagas»;

vid *punkten 4:o*:

af herrar *J. Johansson, C. A. Bokström, A. Andersson, Collander, grefve H. E. G. Hamilton, friherre W. G. v. Schwerin, S. M. Olsson och Beckman*;

vid punkten 6:o) a:

af herrar friherre *Barnekow, Fock, Almström, Cavalli*, grefve *Klingspor, Nisser, Stephens, Treffenberg, af Burén* och *Söderberg*:

»Visserligen kan den ökning i tullsatsen å sidenväfnader, som vid sistlidet års lagtima riksdag egde rum, möjligen synas innebära ett skäl för åsättandet af tull jemväl å det för sidenfabrikationen använda råämnet. Dock bör deremot påpekas att såväl tullkomitén föreslagit som Kongl. Maj:t godkänt en förhöjning af tullen å helsiden till 12 och å halvesiden till 4 kronor per kilogram utan att dervid hafva föreslagit någon förhöjd tull å råsilke. Jemväl Riksdagen har så nyligen som sistlidet år bestämt en tullsats af 8 kronor per kilogram å helsiden- och 3 kronor å halvesidenväfnader, utan att det ansetts behöfligt åsätta någon tull å råämnet för sidentillverkningen. En annan omständighet, som ej påaktats, är, att, om tullen på råsilke skall höjas, jemväl tullen å andra af silke förfärdigade varor än väfnader väl äfven bör höjas, då Riksdagen förra året åsatt tull å dessa varor under förutsättning, att råsilket förblefve tullfritt. Dessutom måste uppmärksammas de säregna förhållanden, som ega rum vid sidenfabrikationen. Genom den förberedande behandling, såsom tvättning, blekning, färgning och dervid särskild svartfärgning, som råämnet underkastas, uppkommer nemligen en sådan skilnad i vikt emellan råämnet och fabrikatet, att, under det i vissa fall fabrikatet blir 25 procent lättare än därför användt råämne, fabrikatet deremot i andra fall uppgår ända till 200 procent högre vikt än råämnet. Att under sådana förhållanden vid export af siden, hvilken export, såsom bekant, är af största betydelse för vår sidenfabrikation, kunna tillfredsställande beräkna den tullrestitution, som i enlighet med de i vår tullagstiftning bestående grundsatser bör tillkomma exportören af siden, tillverkad af utländskt råämne, måste möta de största svårigheter och erfordra en särskild kontroll, hvilken, förutom att densamma aldrig kunde blifva fullt effektiv, skulle medtaga en stor del af den inkomst, man genom den föreslagna tullen vill tillförsäkra statsverket, helst denna inkomst, enligt hvad af anförda siffror framgår, skulle blifva jemförelsevis obetydlig.

Af dessa skäl och under erinran, att råsilke ingår såsom råämne jemväl för annan fabrikation än ofvanberörda, få vi hemställa

att *silke: rått, ofärgadt* fortfarande måtte få tullfritt i riket införas»;

vid punkten 6:o) b:

af herrar friherre *Barnekow, Fock, Almström, Cavalli*, grefve *Klingspor, Nisser, Stephens, Treffenberg*, af *Burén* och *Söderberg*:

»I öfverensstämmelse med vår framställning vid punkten 6 a. få vi hemställa:

att nu gällande tullsats å *silke: färgadt eller blekt*, 1 krona per kilogram måtte oförändrad bibehållas»;

vid punkten 7:o):

af herrar *J. Johansson, C. A. Bokström, J. H. G. Fredholm, A. Andersson, G. Jansson, Collander*, grefve *H. E. G. Hamilton*, friherre *W. G. v. Schwerin, S. M. Olsson* och *Beckman*:

Under åberopande af den motivering, som åtföljde den af utskottets samtliga ledamöter från Andra Kammaren vid sistlidne års lagtima riksdag afgifna reservation i fråga om tullen å skodon, få vi hemställa, att Riksdagen måtte vidhålla sitt då fattade beslut och sålunda äfven nu besluta:

att tullsatsen å *Skodon, ej specificerade, andra slag*, måtte bestämmas till 1 krona per kilogram»;

vid punkten 8:o):

af herrar *J. Johansson*, grefve *H. E. G. Hamilton*, friherre *W. G. v. Schwerin, S. M. Olsson* och *Beckman*;

vid punkten 9:o): af herrar friherre *Barnekow, Fock, Almström, Cavalli*, Grefve *Klingspor, Nisser, Treffenberg, Söderberg, Friherre Almströmer* och *Benedicks*:

»Sjöfartsnäringskomitén har i sitt betänkande den 12 september 1890 till stöd för lastpenningarnes bibehållande anført, bland annat:

»För den svenska rederinäringen, ur hvars synpunkt komitén torde hafva att förnämligast skärskåda förevarande fråga, kan säkerligen lastpenningarnes afskaffande icke för närvarande innebära någon afsevärd fördel. Såsom anförts, verkställes nu varutransporten mellan svenska hamnar och utrikes orter till omkring sextio procent af utländska fartyg. I den mån lastpenningarnas afskaffande medförde någon nytta för rederinäringen, skulle denna således hufvudsakligen komma de utländske skeppsredarne till godo. Men afgiftens borttagande skulle sannolikt förr eller senare leda dertill, att i regel frakterna mellan Sverige och utrikes orter i motsvarande mån nedginge, och fördelen af denna åtgärd skulle då för skeppsrederierna öfverhufvud blifva ingen.»

Biträdande denna sjöfartsnäringskomiténs åsigt och då dertill kommer, att vi anse statsverket under nuvarande förhållanden väl vara i behof af den inkomst, som genom lastpenningarne beredas statsverket, anse vi oss icke böra biträda den af utskottet gjorda hemställan angående lastpenningarnes afskrifning, helst frågan derom i sammanhang med berörda komiténs förslag till åtgärder för sjöfartsnäringsens upphjelpande är på Kongl. Maj:ts pröfning beroende.

Vi hemställa alltså

att Riksdagen ville afslå herr Melins motion om afskrifning af den sjöfarten under namn af lastpenningar åliggande beskattning»;

vid punkten 10:o): af herrar friherre *Barnekow*, *Fock*, *Almström*, *Cavalli*, grefve *Klingspor*, *Nisser*, *Stephens*, *Treffenberg*, af *Burén* och *Söderberg*:

»Då vi yrkat, att *silke: rått, ofärgadt* fortfarande måtte få tullfritt i riket införas, få vi, under förutsättning att detta vårt yrkande varder af Riksdagen bifallet, hemställa

att restitution af tullmedel vid utförsel af siden, tillverkad i inrikes af utländskt råämne, icke måtte ifrågakomma»;

äfvensom af herrar *Collander* och grefve *H. E. G. Hamilton*:

»Då det möter svårighet att med tull å råsilke fastställa en fullt rättvis restitution vid utförsel af sidenväfnader, och då den af utskottet föreslagna restitutionen af 1: 50 törhända torde vara väl låg, föreslå vi, på det att man under alla omständigheter må vara förvissad, att restitutionen utgör full ersättning för den använda råvaran, att

restitutionen vid utförsel af sidenväfnader bestämmas lika med tullen å råsilke eller till 2 kronor per kilogram».

Följande herrar ledamöter hafva anhållit få antecknadt, att de icke varit närvarande vid slutliga behandlingen af nedannämnda punkter i utskottets nu afgifna betänkande, nemligen:

Herr Stephens	vid slutliga behandlingen af punkten 9:o)
„ af Burén	„ „ „ „ 9:o)
„ Philipson	„ „ „ „ punkterna 6:o a)

och b), 9:o) och 10:o).

Rättelse

i en vid bevillningsutskottets betänkande n:o 7, angående vissa delar af tullbevillningen, fogad reservation.

Sid. 28 står: vid punkten 2:o:

af herrar *J. Johansson etc.* — — — 47 öre pr kilogram.

läs: vid punkten 2:o:

af herrar *J. Johansson, C. A. Bokström, J. H. G. Fredholm, A. Andersson, Collander, grefve H. E. G. Hamilton, friherre W. G. v. Schwerin, G. Jansson, S. M. Olsson och Beckman:*

»Vid fjolårets lagtima riksdag gjorde bevillningsutskottet i fråga om tullsatserna å »Hudar och skinn» samma hemställan, som af utskottet i förevarande betänkande gjorts.

Samtliga utskottets ledamöter från Andra Kammaren reserverade sig emellertid mot detta utskottets beslut och anförde dervid:

'Knappt någon artikel i tulltaxan har under de sista årtiondena varit underkastad sådana förändringar i fråga om tullsatsens belopp som *Hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk*, och deribland särskildt sulleder. Sålunda utgick tullen för sistnämnda artikel till och med 1859 med 88,2 öre pr kilogram. Sedan tullen derefter varit bestämd till 25 öre, nedsattes den i sammanhang med franska handelstraktatens afslutande först till 35,3 öre och derefter till 23,5 öre per kilogram. År 1875 nedsattes densamma ytterligare eller till 14,1 öre per kilogram. Sedan vid 1879 och 1882 års riksdagar väckts motioner om höjning af ifrågavarande tullsats, hvilka dock icke tillvunnit sig Riksdagens bifall, beslöts vid

Bih. till Riksd. Prot. 1893. 5 Saml. 1 Afd. 7 Häft.

1885 års riksdag, på grund af nya motioner i ämnet och emot bevillningsutskottets afstyrkande, en höjning af tullen till 24 öre per kilogram, med hvilket belopp densamma från och med år 1886 utgått.

Under förmenande att berörda tullförhöjning icke visat sig utgöra ett tillräckligt skydd mot den öfvermäktiga konkurrens, som den inhemska läderindustrien har att utstå med utlandets, särskildt Amerikas produktion, har tullkomitén föreslagit en ytterligare tullförhöjning å hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, hvilken förhöjning äfven utskottet tillstyrkt. Svårigheterna, för hvilka den svenska läderindustrien varit och ännu är utsatt, hafva emellertid enligt vårt förmenande icke orsakats af bristande tullskydd, utan hafva sin grund deri, att industrien icke velat eller ännu icke kunnat tillgodogöra sig utlandets, särskildt Amerikas förbättrade tillverkningsmetoder, hvilka verkat derhän, att bättre varor kunnat åstadkommas på samma gång som tillverkningskostnaderna förminskats. Att nu med tullar vilja skydda en industri mot en konkurrens, som af sådana anledningar uppstår, är att döma industrien att alltid förblifva på en låg och outvecklad ståndpunkt och skulle dessutom i längden icke låta sig göra, åtminstone ej utan städse upprepade tullförhöjningar. Att ett sådant förfaringssätt skulle utgöra den största orättvisa mot konsumenterna, är naturligt, särskildt när varan, såsom här åtminstone i fråga om sulläder och bindsulläder är fallet, nästan uteslutande användes i och för tillverknigen af sådan beklädnadsartikel som skodon, hvilka i vårt klimat oundersägligen äro att hänföra till de oundärligaste förnödenhetsvarorna.

Och hemställde desse reservanter på grund häraf, att någon höjning af ifrågavarande tullsats icke måtte ega rum.

Detta blef äfven Riksdagens beslut. På grund häraf och då ej sedan dess något inträffat, som jäfvat rättigheten af de grunder, på hvilka 1892 års lagtima Riksdag fotade sitt beslut, hemställa vi:

a) att tullsatsen för *Hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: sulläder och bindsulläder* måtte bibehållas vid 24 öre per kilogram; samt

b) att tullsatsen för *Hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: andra slag jemväl* måtte bibehållas vid nu gällande belopp eller 47 öre per kilogram.»